

**การศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขต
เมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด***
**A STUDY OF TEACHERS' FUNCTIONAL COMPETENCY IN MUEANGKET
PATHUM CONSORTIUM UNDER ROI ET SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE**

ศิวณัฐ บุญมาก¹ และพรทิศา จุลสุคนธ์²
Sivanut Boonmak¹ and Porntiwa Chulasukhont²
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}
Email : sivanat@yn.ac.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ ค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านภาวะผู้นำ และจำแนกประสบการณ์ทำงาน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน (1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูควรศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพของผู้เรียน (3) ด้านการ

* Received: September 6, 2022; Revised: October 26, 2022; Accepted: October 28, 2022

บริหารจัดการชั้นเรียน ครูจัดบรรยากาศที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (4)ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและทำวิจัยในชั้นเรียน (5)ด้านภาวะผู้นำครู ครูมีความเป็นผู้นำการเรียนรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี และ (6)ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ ครูควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ

คำสำคัญ : สมรรถนะ; ประจําสายงาน; ครูผู้สอน

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to study of teachers' functional competency in Mueang Ket Pathum Consortium under Roi Et Secondary Educational Service Area Office, 2) to compare the teachers' functional competency of schools mention classified by gender, educational level and working experiences and, 3) to find out the recommendations for the teachers' functional competency of the said schools. Samples were the administrators and teachers, totally 172 in number. The research instrument for collecting the data was the questionnaire, with its reliability value at 0.96 and quality-verified interview. The data collected were analyzed by the computer program, and the statistical devices composed of Frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was tested with t-test, and F-test.

The research results were as follows: 1) the teachers' functional competency in Mueang Ket Pathum Consortium under Roi Et Secondary Education Service Area Office was found, in both overall and individual aspects, to stand at a 'The Most' level. The leading aspect was that teacher leadership, followed by learner's development, class Management, course management and learning management, promote relationships and cooperation with communities to manage learning, synthetic analysis and research for learner development, respectively. 2) The comparison of the teachers' functional competency of schools in mention classified by sex, in both overall and by aspects, showed no difference. There was exception of course management and learning management and classroom management, classified by educational level, it was found that overall and curriculum administration and learning management, learner development and teacher leadership and classified by work experience, it was found that the aspect of curriculum management and learning management, learner development and class management, there was a statistically significant difference at the .05 level. 3) The recommendations for the teachers' functional competency of the said schools as suggested by the responses were (1) Curriculum and learning management, teachers should study and analyze basic education core curricula (2) on learner development, teachers encourage students to develop their full potential. (3) Class management,

teachers set up an appropriate atmosphere conducive to learning. (4) Analysis, synthesis, and research for learner development, teachers analyze students individually and do classroom research. (5) Teacher leadership, teachers have leadership in learning, being a good role model and (6) Promote relationships and cooperation with communities to manage learning, teachers should cooperate with parents to solve any problems.

Keywords : Competency; Functional, Teachers

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้นการพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่มีสมรรถนะในทุกช่วงวัยสามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตได้อย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์จากการยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ระบบการศึกษาจึงต้องมุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เปิดทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ดูแลสุขภาวะของตนเองและครอบครัว ในขณะที่เด็กที่ยังคงต้องมุ่งเน้นการให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเป็นคนดีรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขมีการพัฒนาศักยภาพของคนตลอดช่วงชีวิต (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพต้องพัฒนาโดยให้การศึกษาก่อนเพราะถือว่าการให้การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ก็คือ “ครู” (วรการณ สามีโกเศศ, 2553)

การที่ครูผู้สอนจะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถกล่าวอีกนัยคือ ครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีสมรรถนะจึงจะประกันได้ว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สมัคร ชินบุตร, 2545) ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สร้างและพัฒนากรอบสมรรถนะครูสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competencies) คือ สมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งสายงานครู 6 สมรรถนะ คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นหากครูมีการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน ย่อมจะทำให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างครูให้มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาครู เป็นคนดีมีคุณธรรมและมีวิสัยทัศน์ที่สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอน ได้พัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้พัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการของสหวิทยาเขตเมืองเกษตรประจําปี 2562 เพื่อส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมีการส่งเสริมให้ครูได้ทําวิจัยในชั้นเรียน แต่ผลจากการอบรมยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร การอบรมวิจัยยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สหวิทยาเขตเมืองเกษตร, 2562) และยังพบว่าสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรยังขาดข้อมูลวิจัยด้านการปฏิบัติสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน นอกจากนี้จากรายงานข้อมูลสารสนเทศประจำปีการศึกษา 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับชาติทุกวิชา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการบริหารงานบุคคลให้มีขีดความสามารถในการทำงานในหน้าที่ต่างๆ เป็นไปตามทิศทางของโรงเรียนและเป้าหมายที่กำหนดไว้ การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน จึงมีส่วนสำคัญในการทำงานให้มีประสิทธิภาพของครูผู้สอน ส่งผลตามาคือ ระบบงานที่มีคุณภาพ องค์กรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนก็มีคุณภาพด้วยเช่นกัน ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยตรง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อนําผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนและเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบระดับสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนงานในการส่งเสริมสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรอุตสาหกรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 310 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรอุตสาหกรรม จำนวน 172 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างของเครื่องชี้และมอร์แกน (ธีรภูมิ เอกะกุล, 2543) ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามกลุ่มประชากรตามสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรอุตสาหกรรม 8 โรงเรียนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในโรงเรียนที่เป็นหน่วยตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษามีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 และทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล นำแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยจะทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม แจ้งวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริงและ ผู้วิจัยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม มีผู้แบบสอบถาม 172 คน จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม เพื่อจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-Way ANOVA)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำครู ($\bar{X}=4.79$, $S.D.=0.41$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.50$) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.62$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน
 ในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ร้อยเอ็ด จำแนกโดยรวม

สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนใน สถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด	4
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.65	0.50	มากที่สุด	2
3. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.64	0.54	มากที่สุด	3
4. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียน	4.40	0.62	มาก	6
5. ด้านภาวะผู้นำครู	4.79	0.41	มากที่สุด	1
6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้	4.49	0.56	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.60	0.56	มากที่สุด	-

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย รองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะพึงประสงค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น

2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะการทำงานการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในปลูกฝังและจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูจัดทำโครงการ กิจกรรมที่สร้างความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้

3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน รองลงมา คือ ครูมีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้นและรายวิชาส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูรวบรวมจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน รองลงมา คือ ครูวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของ

การวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่นๆ ที่มีบริบทของปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

5) ด้านภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครูมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นครู รองลงมา คือ ครูมีความรับผิดชอบต่องานและส่วนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูมีวิธีการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมไปถึงผลการวิจัยและองค์ความรู้ต่างๆ

6) ด้านสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ครูให้ความร่วมมือกับกิจกรรมภายในของชุมชน รองลงมา คือ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนในการติดต่อสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน

5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานสรุปได้ดังนี้

5.2.1 การศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 การศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยรวมและด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 การศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการศึกษาและวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความต้องการของชุมชนผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบัน ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับนักเรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ มีกำกับติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาผู้เรียนครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพของผู้เรียน ครูควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จำแนกความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา

ผู้เรียนทั้งด้านความรู้และคุณธรรมจริยธรรม พัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูก

5.3.3 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนครูควรจัดบรรยากาศที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย มีความเป็นอิสระอย่างมีขอบเขต จัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ครูเน้นการเสริมแรงเชิงบวก มีการตั้งกฎ กติกา สร้างข้อตกลงร่วมกัน สร้างระบบการทำงานของผู้เรียนการบริหารจัดการชั้นเรียนต้องเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงทัศนคติและแนวทางในการแสวงหาความรู้อย่างหลากหลาย

5.3.4 ข้อเสนอแนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนครูควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำนึงถึงศักยภาพที่แตกต่างกันของผู้เรียน ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหา นำผลที่ได้มาพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5.3.5 ข้อเสนอแนะด้านภาวะผู้นำครู ครูมีความเป็นผู้นำการเรียนรู้ในทุกด้าน เป็นแบบตัวอย่างที่ดีและต้นแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียน มีความซื่อสัตย์ เสียสละ อุทิศตน และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ให้ความรู้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความรู้ความสามารถ

5.3.6 ข้อเสนอแนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ ครูควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ให้ความร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นในชุมชน เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2553) ได้กำหนดสมรรถนะประจำสายงานของข้าราชการครูทุกคนให้ยึดถือปฏิบัติตามไว้ นอกจากนี้สหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุมได้ตระหนักถึงสมรรถนะของครู ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะทำให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา จึงได้กำหนดพันธกิจในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะตรงตามสายงานปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ ครูจึงได้อบรมพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูมีสมรรถนะประจำสายงานในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญชริญา พรหมแพน (2560) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายข้ออยู่ในระดับมากขึ้นไปทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณลักษณะพึงประสงค์ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อีกทั้งยังสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทำให้ครูสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายมากขึ้น ตลอดจนมีการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ที่หลากหลายตั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ในสมรรถนะสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญชริญา พรหมแพน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครพบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย สุขภาพจิต ปลูกฝังประชาธิปไตย จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน และสอดแทรกความภูมิใจในความเป็นไทยมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีทักษะในการทำงาน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ สหวิทยาเขตเมืองเกษปทุมที่ต้องการพัฒนาขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนควบคู่คุณธรรม ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญชริญา พรหมแพน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครพบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูได้ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุข มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีการประเมินการกำกับดูแลชั้นเรียนแก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนด้านระเบียบวินัย โดยการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียนครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอก ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องแนวคิดของ ภัทริน ไชยวงศ์ (2561) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการจัดการชั้นเรียนว่า การจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนจะต้องคำนึงถึงการดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ รวมถึงการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน การสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษาทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญชริญา พรหมแพน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของ

โรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครพบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูมีการสำรวจวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นเรียน มีการรวบรวมจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน มีการสรุปข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาชั้นเรียน จัดทำแผนการวิจัยอย่างเป็นระบบ และนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีอื่นๆ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จึงไม่สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพรณ ณะยะธง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นครู มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน มีการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุมได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนและภายในสหวิทยาเขตอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ Acker-Hocevar and Touchton (1999) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูโดยใช้มิติด้านการสร้างสัมพันธภาพและมิติด้านความช่วยเหลือสนับสนุนและความร่วมมือ พบว่า ครูที่มีภาวะผู้นำจะมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ เป็นผู้สร้างเครือข่ายที่สามารถปฏิบัติงานเป็นทีมกับเพื่อนครูในโรงเรียนของตนและ สามารถปฏิบัติงานในชุมชนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพวงจินดา แดนพิมาย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4พบว่าความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ด้านภาวะผู้นำครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูได้มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมภายในของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย ชื่นกมล ประสาทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1พบว่าสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1ด้านสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธชัย ศรีบุญลา (2561) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายของครู ระดับมัธยมศึกษาที่มีเพศและขนาดต่างกัน ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีสมรรถนะประจำสายงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน เนื่องจากครูต้องการพัฒนาสมรรถนะซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ความสามารถ ให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของส่วนราชการ แต่ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพรรณ ณะยะธง (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้เกิดวิสัยทัศน์หรือมุมมองการทำงานที่กว้างขึ้น จึงทำให้สมรรถนะประจำสายงานที่สูงไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัย สุภาพรรณ ณะยะธง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ประสบการณ์ทำงานมานาน มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานได้อย่างเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างดี สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ทางวิชาชีพได้ด้วย ความมั่นใจกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชภรณ์ มูลวงศ์ (2558) สมรรถนะของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นสมรรถนะประจำสายงาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานต่างกัน รายด้านด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยการศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากผลการวิจัยการศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ ที่ค่าเฉลี่ยน้อยสุด ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางไปสู่การกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนงานในการส่งเสริมสมรรถนะประจำสายของครูผู้สอนได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปวางแผนในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงาน หรือทักษะกระบวนการต่างๆ โดยเฉพาะด้านการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แก่ครูผู้สอนสถานศึกษา

8.2.2 ควรมีการจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคต่างๆ ระหว่างครูในสหวิทยาเขตเมือง เกษปทุม โดยสนับสนุนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและแก้ไขในสมรรถนะ การบริหารในด้านต่างๆ ต่อไป

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 การวิจัยครั้งนี้เนื่องจากทราบถึงระดับสมรรถนะประจำสายงานแล้ว จึงควรมี การศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

8.3.2 การวิจัยครั้งนี้เนื่องจากทราบถึงระดับสมรรถนะประจำสายงานแล้ว จึงควรมี การวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

8.3.3 การวิจัยครั้งนี้เนื่องจากศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุมแล้ว จึงควรมีการวิจัย เกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานของครูในสหวิทยาเขตอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูที่มีประสิทธิภาพต่อไป

9. บรรณานุกรม

กัญชริญา พรหมแพน. (2560). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะประจำสายงานของ โรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.** สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2565. จาก <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/781.ru>.

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2564. จาก <https://www.kroobannok.com/86760>.

ชื่นกมล ประสาทร์. (2559). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ธีรวิมล เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** อุบลราชธานี : สถาบัน ราชภัฏอุบลราชธานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

พรพรภรณ์ มูลวงศ์. (2558). **สมรรถนะของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.** งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พวงจินดา แदनพิมาย.(2562). การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ภัทริน ไชยวงศ์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี และ จังหวัดบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุทธชัย ศรีบุญลา. (2561). การเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายของครู ระดับมัธยมศึกษาที่มีเพศและขนาดต่างกัน ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2553). โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาข้อเสนอทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อสุขภาวะคนไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สมัคร ชินบุตร. (2545). ทางเลือกในการพัฒนาตนเองของครู. วิทยาจารย์. 101(2). 19–22.
- สหวิทยาเขตเมืองเกษตรชุม. (2562). รายงานการประชุมสหวิทยาเขตเมืองเกษตรชุมครั้งที่ 4/2562. ร้อยเอ็ด : สหวิทยาเขตเมืองเกษตรชุม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุภาพรรณ ณะยะธง. (2562). การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยการศึกษา : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Acker-Hocevar, M., and Touchton, D. (1999). A model of power as social relationships: Teacher leaders describe the phenomena of effective agency in practice. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association. Canada : Montreal, Quebec.